

Vita a falusi ifjúságról

December 8-án Mi lesz veled, falusi ifjúság? címmel vitaindító cikket közöltünk. Sok levél, hozzászólás érkezett azóta szerkesztőségünkbe, amelyek közül most három írásból adunk részleteket. A paraszti ifjúsággal foglalkozó írás járasszerte élénk visszhangot váltott ki: KISZ-szervezetekben, ifjúsági klubokban, művelődési házakban vitatkoznak róla. Helyeslik, hogy így vetítettük fel a témát, s érdeklődéssel figyelik a vitát. Várjuk a további véleményeket.

Speciális klubokat

Igen aktuális a kérdés, az egészben az a szomorú, hogy csak most kezdünk el foglalkozni vele behatóbban, holott a téma korántsem mai keletű. Sokat foglalkozom a fiatalokkal és ismerem problémáikat, helyzetüket. Vita-inkító cikkében Sz. Lukács Imre nagyon jól foglalkozott a témával és éppen ott boncolja a problémát, ahol leginkább alkalmas a reális valóság tükrözéséhez. Sajnos, a cikkben szereplő fiatalok bernek a maga módján igaz van. A legtöbb termelőszövetkezetben még most sem jöttek rá némely vezetőik, hogy az utánpótlás a fiatalok közül kerül ki, és mennyire fontos, hogy ezek a fiatalok meg is szeressék a munkahelyet, a munkát. Ehhez meg kell teremteni a feltételeket. Ellentmondás az is, hogy az általános iskolából kikerülő fiatalok, ha munkába állnak, többet vagy legalábbis annyit keresnek,

mint a diplomával rendelkező fiatalok. Így aztán tapasztalható a mi falunkban is, hogy sokszor lemondanak a további 4, vagy 8–10 éves tanulásról. Sokan elkallódnak így, sok érték, energia marad kihasználatlanul. A KISZ érdekvédelmi szerepének ezen a téren igen nagy a jelentősége.

Megesett, hogy kinevettek bennünket és a szemünkbe vágta, minek tanuljak, ha én is úgy járok majd, mint X. Y. És igazuk volt. Pedig a fiatalok többségében az új ismeretek elsajátítására megvan a hajlam. Jobban kell ösztönözni őket, jó példák, erkölcsi és anyagi támogatással. Persze nem úgy, ahogy azt némelyik szülő cselekszi. A társadalmi helyzet alapvetően megváltozott az elmúlt húsz év alatt. Ami a szülőknek még csak álom volt, a mai fiatalok esetében reális valóság lett. De

ez nemcsak a szülőktől függ, hanem a fiataloktól is.

Sokat kell még tennünk, hogy a pozitív példák kerüljenek többségbe. És itt jelentkezik ismét a KISZ szerepe. Az eddiginél jóval nagyobb önállóságot kell adni a falusi KISZ-szervezeteknek, jobb együttműködésre törekedni a pártszervezetekkel, a különböző tömegszervezetekkel, intézményekkel. Sok múlik a vezetésen. Nagy szerepet kapnak az ifjúsági klubok is. Ezekben a KISZ-en kívüli fiatalok megtalálhatják az érdeklődési körüknek legmegfelelőbb szórakozást, időtöltést. Ahol igény és lehetőség van speciális klubok létrehozására, ott ne habozzanak ezzel, hiszen a cél nagyszerű, közelebbhozni egymáshoz a fiatalokat, közelebb kerülni egymáshoz és a társadalomhoz.

Török Jenő
Tápe

A társadalom felelőssége

Két dologra hívom fel a figyelmet. Az egyik gondolat tulajdonképpen a cikkirő megállapításával kapcsolatos. Mégpedig, a társadalom tükör, amilyen példát mutat a felnőtt társadalom, olyan lesz az ifjúság. Következésképpen a társadalom mindenkor felelős az ifjúságért, felelős az egyénekért. Ez igaz is. De lényeges az is, hogy milyen mértékben? A módszerekről keveset írt Sz. Lukács Imre, inkább csak regisztrált, megállapított. De elég-e ez? Ha nem találjuk meg azokat a formákat, amelyek egészséges kapcsolatot teremtenek a felnőttek világa és az ifjúság szemlélete, élete között. Konkrét javaslatokat, útmutatásokat is, bevált módszereket is szívesen vennénk. Jó lenne, ha ez a vita ilyen irányban fejlődne tovább.

Persze, nem menthetjük fel az ifjúságot csak azért, mert nem tett meg mindent a felnőtt társadalom. Nem szabad eltekintünk attól, hogy minden ember elsősorban önmaga felelős sorsa alakulásáért. A fiatalok életében jelentős szerepet játszik a KISZ. Am nyugodtan kijelenthetjük, hogy a falusi szervezetek nem mindenütt töltik be feladatukat. A másik lényeges, hogy ezek a szervezetek nem rendelkeznek hatékony mozgató erővel, egyes helyeken talán még a szervezethez is kétségbe vonhatjuk. Nem mindenütt és mindig a rosszat keressük mi, fiatalok, vannak igazán jó KISZ-alapszervezetek, de kialakításuk igen sok tényező függvénye. Arra is akad példa, amikor minden társadalmi feltétel adva van, mégis sincs igazi KISZ-élet. Ezekben a helyeken közös összefogással állítsuk vissza a KISZ tekintélyét. Fokozottabb segítséggel, ellenőrzéssel ez megvalósítható.

Nem adhatunk kötelező jellegű programot az alapszervezeteknek, az ötleteket, a terveket maguknak kell összeállítaniuk. De a módszerek nélkülözhetetlenek. Ahol jól működik egy-egy ilyen közösség, ott rendszerint igen jó vezetői erénnyel rendelkező KISZ-titkárokat találunk. Ezért fokozni

kell a különböző továbbképző tanfolyamok hatékonyságát, s vele együtt a vezetői tagok ellenőrzését.

Az ifjúság, a falusi ifjúság életének alakulására más tényezők is hatnak. Az iskola, a szülők, a barátok, a munkahely, nem utolsósorban a különböző kommunikatív eszközök. Különösen fontosak a falusi iskolában dolgozó tanárok tanítási módszerei. Sajnos, a főiskolák nem eléggé hívják fel a tanárjelöltek figyelmét arra, hogy ne csak szakmai, tárgyi tudást követeljenek a tanulóktól, hanem ébresszék fel a gyerekekben az esztétikai, etikai, világnézeti igényeket. Ilyen értelemben

is többet kellene nyújtaniuk a tanárképző főiskoláknak.

Hogy milyen lesz a falusi ifjúság? Nagymértékben függ a fiatalok gondolkodása, cselekedete, egész élete attól, hogyan fordul feléjük a társadalom, milyen mértékben segíti a fiatalok személyiség-jegyeinek, akaratának egészséges fejlődését. Újszerű és rendkívül öröndes a főiskola (Szeged) egyes tanárainak azon törekvése, hogy kifejlesszék a tanárjelöltekben az akaratit tevékenységet, az elhatározás szándékát. Ezt ugyanúgy megkövetelhetik majd a fiatal tanárok falun is.

Karikó Sándor
Szeged

Segítséget a felnőttektől

En is fiatal vagyok, 17 éves. A MűM. 600-as Iparitanuló Intézet harmadéves esztergályos tanulója. Szerepek szórakozni, ám túlzásba nem viszem. Sohasem támaszkodtam szüleimre, legalábbis úgy nem, hogy ne dolgozzak. A munka lehetősége most mindenkinek megvan.

Többet segíthetnének a felnőttek. Nálunk, Kistelekben már-már életveszélyes lesz a kultúrthoz. Pedig szeretnénk idejárn. De így inkább a presszóban, vagy a kocsmában kötünk ki.

Ismerek olyanokat, akik megajátsszák magukat. Utánozzák a városi sráccokat, „csöveznek”, sehol nem dolgoznak, mert a szüleik el-tartják. Ők meg csak szórakoznak. Ezeket a fiatalokat én lenézem. Inkább azokat értékelem, akik tanulnak és dolgoznak. Akiknek van egy életcéljuk, úgy hiszem, a mai fiatalok többsége ilyen.

Dobó László
Kistelek

Katona- művészek új műsora

A Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Művészegyüttese jövő év tavaszán ünnepli fennállásának 20. évfordulóját. A jubileumig hátra levő időszak egybeesik annak a műsornak előkészítésével, amellyel a Tanácskötársaság 50. évfordulóját köszöntik katonaművészeink.

A tervek szerint ezt a produkciót *Csihajda* címmel mutatják majd be.

Emberrablás

Barbara Jane Mackie, egy feltűnő szépségű 20 éves főiskolás lány számára szerencsésen végződött az Egyesült Államok történelmének egyik legeredetibb emberrablása. Miss Mackie édesanyjával a Georgia állambeli Decatur városka egyik moteljében tartózkodott, amikor az emberrablók detektíveknek álcázva magukat behatoltak szobájába és — éjszaka lévén — úgy, ahogy volt hálóingben, pongyolában magukkal vitték. A milliós papától nem kevesebb mint félmillió váltságdíjat követeltek.

Fejlesztik az állami vagyonbiztosítást

Az új gazdasági mechanizmus alapelveinek megfelelően az idén megszűnt az állami vállalatok köréből költségvetési kárterítési rendszere. Helyette április 1. óta önkéntes vagyonbiztosítással fedezhetik esetleges káraikat.

Az állami vagyonbiztosítás rendszere — az elmúlt 9 hónap tapasztalatait tekintve — bevált. Ez alatt az idő alatt tűzbiztosítást a vállalatok mintegy 60 százaléka, gépjármű-szavatossági biztosítást 73 százaléka, autótascót 35 százaléka kötött és 28 százaléka a betörésses-lopási károk ellen biztosítással védekezik. Január

elejétől a tűz biztosítást, külön díj nélkül kiterjesztik a viharokakra, valamint a csőrepedés okozta vízkárookra. Amelyik vállalatnak már van tűzbiztosítása, automatikusan vonatkozik rá ez is. Ugyancsak az év elején a vagyonbiztosításhoz kiegészítő szolgáltatásként, de pótdíjjal, bevezetik az árvízbiztosítást amely azonban külön ugyancsak nem köthető kiegészítő szolgáltatásként, de pótdíjjal, bevezetik az árvízbiztosítást amely azonban külön ugyancsak nem köthető kiegészítő szolgáltatásként, de pótdíjjal, bevezetik az árvízbiztosítást amely azonban külön

A jövő év második felére tervezik főleg a fuvarozó vállalatok, anyagi felelősségeit enyhítő belföldi szállítási biztosítását, valamint az üveg törés-biztosítást.

A Znamja Kommunizma főszerkesztője Szegeden

Pjotr Kornejevics Volosanyuk, a Dél-Magyarország odesszai testvér lapja, a Znamja Kommunizma főszerkesztője tapasztalatcsere-látogatásra Szegedre érkezett, viszonzva lapunk főszerkesztője, F. Nagy István odesszai látogatását.

Itt-tartózkodása idején szegedi üzemeket, intézményeket, termelőszövetkezeteket látogat meg, tanulmányozza a Dél-Magyarország munkáját, s Csongrád megyei és Szeged városi párt-vezetőkkel találkozik.

LULU

Bemutató
a Játékszínben

Vannak színházi sikerek, ahol a darabot nehéz gondolatilag „lefejtetni” az előadásról (és viszont), ahol színész és szerep, rendező és szerző, alkotói elképzelés és megvalósulás annyira rokon, olyan passzentes, hogy a néző alig tudja tisztázni magának: most jó darabot, vagy jó előadást látott. Erre a hízelgő tisztázatlanságra mondják röviden: jó színházat csináltak. És ez a jó színház most égetően szükségeltetik a Játékszínben, ahonnan az utóbbi évek szomorú tapasztalata szerint kiszokott a jó szegedi közönség, ahová „nem sikk” eljánni — de ahová olyan darabokkal, olyan előadásokkal, mint a péntek esti Lulu-premier volt, talán mégiscsak vissza lehet csalogatni a könnyű szórakozásért kapható publikumot.

Michel André. Ismerősnek tűnik ez a kellemes hangzású ismeretlen francia; nevének mondhatni „sármja” van. Pedig tucatsszerző. Aki egyszerű és mégis utánozhatatlan, könnyen kiismerhető és mégis megtanulhatatlan eleganciával csúri-csavarja egy krimi-bohózat szálait. Műhelytitka a helyzetkomikum. Ő írta a darabot. Amiből hazai színpadokra Fé-

Siflis József felvétele

Lulu: Liska Zsuzsa, Antoine: Király Levente

nyes Szabolcs örökzöld műsikája, meg Szemes Iván szellemes versezte készített kasszasikert. A játékszín-beli bemutatóját végigkacagta a közönség. Székely László levegős-űde színpadképét nyíltzíni taps fogadta. Versényi Ida rendezése frappáns gegekkel toldja meg a szellemes dialógusokat. Király Levente „végiglubickolta” az előadást, minden gesztusáról

lesütött: a zenés vígjátékban igazán otthonos. Liska Zsuzsa bájosan, Hőgye Zsuzsa nagyvonalú rafinériával, Janka Béla kellemes orgáná-mumával töltötte meg szerepét; Kiss Gábor régen játszott ilyen felszabadultan. Még Szendrő Ivánnak és Szabó Istvánnak is jutott mosoly, derű a nézőtérrel. Kellemes este volt.

N. I.

Csatornázzák a lápot

Évszázadok óta veszélyezteteti a mezőgazdasági termelést Kelet-Magyarország legmocsarasabb vidéke, az Ecse-di-láp. Az idén csatornákat, vízlevezető árkokat, gátakat építettek, 600 ezer köbméter földet mozgattak meg. A vízrendezéssel megteremtették a szükség szerinti öntözés lehetőségét is.

Villamos- és buszközlekedés az ünnepeken

A közlekedési vállalat tájékoztatása szerint a villamosok december 24-én 19 óráig közlekednek menetrendszerűen. A nagytel-másra 21 óra 17 perckor érkező budapesti gyorsvonat utasait Újszegedre, Fodortelepre, Petőfitelepre és Kiskundorozsmára még elszállítják (a dorozsmai villamos ez alkalommal a Somogyi utcától indul). A nagytel-más és a rókusi pályaudvar között 19 óra után, de csak 23 óra 40 percig, 40 perccent egy villamosszelvény közlekedik. Karácsony két napján a munkaszüneti napokon szokásos menetrend szerint közlekednek a villamosok.

December 31-én annyi lesz a változás, hogy a nagytel-más és a rókusi pályaudvar között 22 óra 50 perctől január 1-én 4 óra 30 percig egy csuklós villamos 40 perccent közlekedik. Forgalmkorlátozás lesz a szegedi autóbusszközlekedésben is. December 24-én, kedden a 10. AKÖV a következő határozta meg az autóbusszjáratokat Szegeden. Az 5500/1-es a Marx térről indul 17.30-kor, a 2-es 18.00 órákor, a 3-as 16.45-kor, a

4-es 18.30-kor, az 5-ös 18.30-kor, a 7-es 19.00-kor, a 8-as 19.30-kor. A 9-es a rendes menetrend szerint közlekedik, hasonlóképpen a 10-es is. A 11-es 16.50-kor, a 12-es 18.45-kor, a 13-as 18.28-kor, a 14-es 18.40-kor, a 15-ös 18.30-kor. A 16-os a Központi Egyetemtől indul 15.20-kor, a 17-es 18.00-kor. A 18-as indul a Marx térről 14.25-kor, a 19-es 11.35-kor, a 20-as 18.30-kor, a 21-es 14.00-kor, a 22-es 19.00-kor, a 23-as pedig 18.40-kor.

Az utolsó gépkocsi indul Szegedről a Nyitra utcától 17.42-kor, a Petőfitelepről 18.15-kor, Tápérről 17.15-kor, Újszegedről 19.00-kor, hasonlóképpen ugyanekkor Szőregre. Az újszegedi vámház-tól 17.14-kor, a Lövölde utcától 19.05-kor, az átrakó-pályaudvartól 18.40-kor, Gyá-larétről 19.01-kor, Mihálytelekről 19.00-kor, a Textilművektől 15.40-kor, Kiskundorozsmáról 17.30-kor, a Vas-Műszaki Nagyker. Vállalat-tól 11.45-kor, a Fehértől Halgadásától 14.35-kor, Béketelepről 19.15-kor, Ságvári-autóbusszjáratokat Szegeden. Az 5500/1-es a Marx térről indul 17.30-kor, a 2-es 18.00 órákor, a 3-as 16.45-kor, a

VASÁRNAP,
1968. DECEMBER 22.

DEL-MAGYARORSZAG 5